

Základní škola a mateřská škola Šumavské Hoštice, příspěvková organizace	
ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY	
KRIZOVÉ PLÁNY	
Vypracoval:	Mgr. Petra Vaňková
Schválil:	Mgr. Petra Vaňková
Vydáno dne:	1. 9. 2015
Směrnice nabývá účinnosti dne	1. 9. 2015
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu	

Související vnitřní dokumenty:

Školní řád

Minimální preventivní program

Spolupráce školy s policií

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání

Školní program proti šikanování

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Pokyn MŠMT čj.12050/3-22 a dodatek 13586/03-22

Minimální standard bezpečnosti – Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j.: MSMT-1981/2015-1

Obsah

Obecná ustanovení

Kontakty

Co dělat, když ...

1. MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

1.1 Interní

1.2 Externí

1.3 Interní důležitá čísla

1.4 Krizová důležitá čísla

1.5 Evakuace osob při vzniku mimořádné události

1.6 Možné případy mimořádných událostí

1.6.1 Vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy

1.6.2 Teroristický čin – anonymní oznámení o uložení bomby

1.6.3 Teroristický čin – obdržení podezřelé zásilky, jak poznat podezřelou zásilku

1.6.4 Únik nebezpečných látek při dopravní nehodě nebo technických havárií

1.6.5 Sesuvy půdy, atmosférické poruchy, zemětřesení

1.6.6 Náplň praktického cvičení

2. PODEZŘELÁ LÁTKA, UŽITÍ OMANÉ LÁTKY ŽÁKEM

2.1 Doporučené postupy

2.2 Tabákové výrobky

2.2.1 Doporučené postupy

2.3 Alkohol, nález alkoholu ve škole, konzumace alkoholu

2.3.1 Doporučené postupy

2.3.1.1 Konzumace alkoholu ve škole

2.3.1.2 Nález alkoholu ve škole

2.4 Omamné a psychotropní látky

2.4.1 Konzumace OPL ve škole

2.4.2 Distribuce OPL ve škole

2.4.3 Nález OPL ve škole

2.4.3.1 Nález takové látky (v prostorách školy), kterou považují zaměstnanci za omamnou nebo psychotropní

2.4.3.2 Zadržení takové látky (v prostorách školy), kterou považují zaměstnanci za omamnou nebo psychotropní

2.4.3.3 Podezření na to, že žák má u sebe omamnou nebo psychotropní látku

2.4.3.4 Prevence užívání návykových nebo psychotropních látek

2.4.3.5 Testování na OP

- 3. ŠIKANA, EXTRÉMNÉ PROJEVY AGRESE, KYBERŠIKANA, STALKING A JINÉ OBTĚŽOVÁNÍ**
 - 3.1 Počáteční šikana
 - 3.2 Pokročilá šikana
 - 3.3 Kyberšikana
 - 3.4 Stalking a jiné formy obtěžování
- 4. ZÁŠKOLÁCTVÍ**
- 5. KRÁDEŽ**
- 6. VANDALISMUS**
- 7. PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY, SEBEPOŠKOZOVÁNÍ**
- 8. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V OBLASTI PARTNERSKÝCH VZTAHŮ, SEXUALITY, DEVIACE**
- 9. PODVOD**
- 10. NOŠENÍ ZBRANÍ A PŘEDMĚTŮ OHROŽUJÍCÍCH ZDRAVÍ, ZAJIŠTĚNÍ PŘEDMĚTŮ**

Obecná ustanovení

Krizový plán školy zahrnuje postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování. Krizový plán je sestaven ředitelkou školy a ŠMP na základě fungující praxe školy a platné legislativy, ve spolupráci se všemi pedagogickými pracovníky školy; schválen ředitelkou školy.

Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Má být pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky a zároveň má být k dispozici rodičům, kteří tak mají možnost seznámit se a sledovat vnitřní postupy školy. Nejbezpečnější a nejúčinnější je vždy rizikovému chování dětí a žáků předcházet, popřípadě je řešit v raných stádiích výskytu. Kromě výchovy v rodině je v tomto ohledu zásadní i postoj školy, a jak je v ní prevence rizikového chování prováděna.

Následující informace by měly pomoci **zorientovat se v problematice prevence rizikového chování na škole**. Předkládám otázky, které je možné pokládat osobám za primární prevenci ve škole zodpovědným.

Ptejte se ve škole

- jak škola předchází rizikovému chování
- jak škola postupuje v případě výskytu rizikového chování
- na konkrétní realizátory preventivních programů – většinou to bývá externí organizace, zjistěte si o ní co nejvíce informací
- jak jsou odborně proškoleni lektori v dané problematice
- jakou formou s dětmi budou pracovat – např. přednáška, beseda, interaktivní program
- na témata programu
- na časový harmonogram
- zda je během programu přítomen pedagog
- na to, jak je program vyhodnocován a jak se s vyhodnocením na škole dále pracuje

Koho se ptát, jak pracovníka školy kontaktovat

Třídní učitel – první kontaktní osoba, která zná žáka nejlépe; kontaktujte ho, pokud máte podezření na rizikové chování, které se v kolektivu vyskytuje. Třídní učitel by se měl aktivně podílet na programech primární prevence a dále pracovat s výstupy programu. Třídní učitel by měl informovat o případných kázeňských problémech žáka či náhlém zhoršení prospěchu.
Telefon: 388 421 118, email: zsamssumavskehostice@seznam.cz

Školní metodik prevence (ŠMP) - je osoba v oblasti prevence rizikového chování nejpopovolanější. Školní metodik prevence je pedagogický pracovník školy. ŠMP úzce spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli, v případě potřeby navazuje kontakt i s mimoškolními odbornými pracovišti. Koordinuje preventivní aktivity na škole.
Telefon: 388 421 118, email: zsamssumavskehostice@seznam.cz

Ředitel - je osoba zodpovědná za celkový chod školy, tedy i za realizaci primární prevence.
Telefon: 388 421 118, mobil: 773582162, email: vankovapetrahostice@centrum.cz

Výchovný poradenský systém na škole se řídí vyhláškou ze dne 15. 4. 2011 sb.116/2011, která mění vyhlášku č. 72/2005 sb a skládá se z:

- ředitelka školy Mgr. Petra Vaňková (ředitelna)
- výchovný poradce Ing. Anna Olahová (sborovna v 1. patře)
- školní metodik prevence Ing. Eva Vaníčková (sborovna v 1. patře)
- třídní učitelé, vychovatelky školní družiny, učitelky mateřské školy

Kontakty a informace:

Zařízení	Telefonní číslo	Emailová adresa
Základní škola Šumavské Hoštice	388 421 118	zsamssumavskehostice@seznam.cz
Policie ČR	158	
Městská policie	156	
Integrovaný záchranný systém	112	
Záchranná služba	155	
Hasičský záchranný sbor	150	
OSPOD (správa právní ochrany dítěte) Vimperk, Bc. Válková	388 459 081 602 161 687	
SVP (středisko výchovné péče) České Budějovice, Mgr. Lorencová	386 355 888	

Krizový plán, aneb co dělat když...

Pokud se jakýkoli pedagogický pracovník, zaměstnanec školy, či zákonný zástupce dozví (osobně, nebo je informován jiným zdrojem) o výskytu rizikového chování u žáků naší školy, v žádném případě by neměl podcenit možné hrozící riziko a měl by postupovat dle příslušné situace takto:

Pokud rizikovou situaci vypozeruje nebo zachytí pedagogický pracovník, zaměstnanec školy, žáci nebo jejich zákonní zástupci, tak neprodleně informují třídního učitele, který pak postupuje dále. Pokud rizikovou situaci vypozeruje sám třídní učitel, postupuje dle krizového plánu.

Třídní učitel zváží závažnost situace. Další postup může projednat se ŠMP nebo VP a s jejich pomocí se pak podílí na vyšetřování. O situaci informují ředitelku školy.

Třídní učitel definuje rozsah a typ rizikového chování a postupuje dále ve spolupráci alespoň jednoho zástupce výchovného poradenského týmu školy. Vždy provádí zápis z vyšetřování, který musí být podepsán všemi zúčastněnými. Zápis je ukládán zpravidla u TU, ŠMP, VP a ředitelky školy a je k nahlédnutí na požádání. V případě že se jedná o stížnost zákonných zástupců směrem ke škole, je potřeba, aby byl daný případ opatřen číslem jednacím.

1 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST ZAJIŠTĚNÍ OBJEKTU ŠKOLY, ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI DĚTÍ, ŽÁKŮ, ÚČASTNÍKŮ A ZAMĚSTNANCŮ

Ke vstupu do budovy školy je využíván pouze hlavní vchod. Další - vedlejší vchod je určen pro vstup cizích strávníků do jídelny, zároveň je však bez omezení použitelný v případě nutnosti úniku – únikový východ. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem konajícím službu u vchodu do školy. Provozní zaměstnanec identifikuje cizí osobu a vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy.

Mimořádná událost může vzniknout činností uvnitř organizace nebo může být oznámena z vnějších zdrojů.

1.1 Interní

V případě vzniku jakékoli mimořádné události (zpravidla požár, výbuch, úraz, vniknutí nepovolané osoby apod.) je zaměstnanec, který ji zjistí, povinen bez zbytečného odkladu toto oznámit řediteli organizace nebo pracovníkovi zastupujícímu ředitele školy v době jeho nepřítomnosti.

1.2 Externí

V případě přijetí informace z vnějšího zdroje je povinnost osoby zprávu předat oprávněné osobě. Příjem takových zpráv je zpravidla telefonicky, písemně či e-mailem. Pokud se jedná o zprávu anonymní, provede osoba, která ji vyslechla či přečetla, bez zbytečného odkladu přenos informace vedoucímu zaměstnanci. Současně se o příjmu takové zprávy provede písemný záznam s údaji, kdy byla přijata, kdo ji podával, v kolik hodin byla přijata, a tento záznam bude uchován pro další řízení. Záznam se provede na jakýkoli papír, není předepsán žádný tiskopis. Jde pouze o záznam o přijetí, aby v pozdějším řízení nedocházelo ke zveličování apod.

1.3 Interní důležitá čísla

Ředitel školy: 773 582 162

Vedoucí učitelka mateřské školy: 723 725 989

Školník 607 891 372

Vedoucí školní jídelny: 725 090 071

Ředitel, vedoucí učitelka MŠ nebo ředitele zastupující zaměstnanec na základě vlastního uvážení informuje složky IZS a řídí se jejich pokyny.

Ředitel přijme okamžité rozhodnutí a prostřednictvím technických prostředků, nebo jiným způsobem, sdělí vzniklou situaci dalším zaměstnancům a osobám zdržujícím se v objektu a je-li nutné, nařídí evakuaci objektu. Evakuace se vyhlásí akustickým signálem (zvonění na kovádlinu a ohlášením této situace voláním). Pokud by došlo k poruše akustického zařízení, budou pokyny při současném zvonění na kovádlinu zveřejněny pověřenými osobami nebo prostřednictvím interní telefonní ústředny popřípadě mobilními telefony.

Obsahem hlášení nadřízenému orgánu je především: datum, hodina a místo vzniku mimořádné události, druh, charakter vzniklé mimořádné události, dosud zjištěné následky mimořádné události, počty zraněných, mrtvých či pohřešovaných dětí a zaměstnanců a potřebná již přijatá opatření.

1.4 Důležitá krizová čísla

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM: 112

POLICIE ČR: 158

ZÁCHRANNÁ SLUŽBA: 155

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR: 150

1.5 Evakuace osob při vzniku mimořádné události

Vlastní evakuace se řídí pokyny Krizového plánu školy a Požárního evakuačního plánu, popřípadě dle jiné interní a zveřejněné informace. Evakuované osoby se shromažďují na místě určeném v požárním evakuačním plánu (prostor vedle kovárny u základní školy). Pokud by došlo k ohrožení vodou apod., budou osoby shromážděny na místě, kde se nepředpokládá dosah vody.

Záchranné práce při vzniku mimořádné události

Vzhledem k tomu, že jsme školským zařízením, je prvotním úkolem zajistit bezpečnost žáků, popřípadě osob se sníženou schopností pohybu nebo orientace. Z tohoto důvodu není ze strany zaměstnanců prováděn žádný úkon směřujících k záchranným pracím. Vše směřuje k evakuaci a zajištění bezpečnosti svěřených osob. Je-li to možné, provádí dospělá osoba prvotní zásah, to ale za předpokladu, že nemá v péči svěřené osoby, nebo tyto nepředala jinému zaměstnanci, který evakuaci dokončí a doprovodí skupinu na místo určené ke shromáždění. Vlastní organizaci záchranných prací organizačně zajišťuje ředitel školy, který spolupracuje s jednotkami IZS.

Příprava k sebeochraně a vzájemné pomoci při mimořádné události

Zaměstnanci jsou seznamováni s pokyny pro chování při mimořádných událostech. Tyto informace jsou součástí pravidelného školení o BOZP a PO. Žákům, dětem a účastníkům jsou informace předávány průběžně v rámci výchovného a vzdělávacího procesu a sledováním aktuálních událostí. Tematiku zařazují pedagogičtí pracovníci do jednotlivých předmětů učebního plánu, na 1. a 2. stupni školy i ve třídě školy mateřské a využívají tělovýchovné vycházky a různá cvičení.

1.6. Možné případy mimořádných událostí

1.6.1 Vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy

Ke vstupu do budovy školy je využíván pouze hlavní vchod. Další - vedlejší vchod je určen pro vstup cizích strážníků do jídelny, zároveň je však bez omezení použitelný v případě nutnosti úniku – únikový východ. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno

kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem konajícím službu u vchodu do školy. Provozní zaměstnanec identifikuje cizí osobu a vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy.

Vstup do školní budovy je povolen výhradně zaměstnancům, žákům školy, jejich zákonným zástupcům a osobám pověřeným pro přivádění a vyzvedávání dětí. Cizím osobám je vstup do školy umožněn pouze za trvalého doprovodu zaměstnance školy a po ohlášení účelu návštěvy a jména navštívené osoby. V případě, že zaměstnanec školy upozorní zákonný zástupce nebo jím pověřená osoba pro přivádění a vyzvedávání dětí na přítomnost cizí osoby v prostorách školy, zjistí zaměstnanec důvod vstupu této osoby a ihned zabezpečí trvalý doprovod této osoby až do odchodu ze školy. Všichni zaměstnanci jsou povinni při vstupu do budovy a při jejím opouštění se přesvědčit, zda jsou dveře zadního vchodu řádně uzavřeny.

Způsob zabezpečení školy:

- a) kontrola hlavního vchodu provozním zaměstnancem konajícím službu
- b) uplatnění dohledu nad žáky dle rozpisu
- c) uzamčené dveře hlavního vchodu do školy v době vyučování
- d) zaměstnanci školy mají zakázáno vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu; tuto musí zastavit, zjistit důvod její návštěvy a informovat nadřízenou osobu
- e) na začátku i v průběhu školního roku jsou všichni žáci opakovaně poučeni o pravidlech BOZP, včetně zákazu vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu, a o způsobu, jak se zachovat – viz školní řád

Pokud dojde i přesto k vniknutí cizí osoby či osob a je důvod domnívat se, že jsou tyto osoby nebezpečné, pak je zaměstnanec, který toto zjistí, povinen neprodleně uvědomit Policii ČR a poté neprodleně oznámit tuto skutečnost nadřízenému zaměstnanci – řediteli školy, event. osobě, která je pověřena jeho zastupováním. Poté musí vyčkat příjezdu hlídky a zpřístupnit objekt prohlídce.

1.6.2 Teroristický čin – anonymní oznámení o uložení bomby

Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou telefonátu, je třeba zapsat znění o umístění a druhu výbušniny. Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou písemnosti či elektronickou formou, písemnost uschováme k dalšímu šetření.

Postup:

- nahlásit událost na linku IZS 112 nebo HZS – 150 nebo Policie ČR – 158
- pokud je bomba v prostorách školy, kde se pohybují osoby, dochází k okamžité evakuaci - evakuace bude provedena stejným způsobem jako při požáru – požární evakuační plán
- podezřelého předmětu se nedotýkat
- dodržovat pokyny bezpečnostních složek

1.6.3 Teroristický čin – obdržení podezřelé zásilky, jak poznat podezřelou zásilku

- neočekávaná zásilka od neznámého odesílatele
- výhružný text na zásilce

- zapáchající zásilka
- zásilka, u které po otevření zjistíme, že obsahuje prášek nebo podezřelý předmět

Postup:

- s podezřelou zásilkou netřepat ani nevyprazdňovat její obsah
- opustit místnost, umýt se vodou a mýdlem a událost ohlásit na linku HZS – 150 nebo na linku Policie ČR – 158
- před zavoláním na tísňovou linku je třeba zvážit skutečnosti, které vedou k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku.

1.6.4 Únik nebezpečných látek při dopravní nehodě nebo technických havárií

Každý zaměstnanec, který zpozoruje havárii s únikem nebezpečných látek, je povinen neprodleně nahlásit toto zjištění na ohlašovně, pověřenému zaměstnanci, nebo na linku HZS 150. Pokud havárii s únikem nebezpečných látek zpozoruje žák, nahlásí událost nejbližšímu zaměstnanci školy, který zajistí ohlášení na ohlašovně nebo řediteli školy nebo na linku HZS – 150. Hlavní zásady:

- nepřibližovat se k místu havárie
- provést ukrytí dle pokynů
- uzavřít a utěsnit dveře, okna a jiné otvory
- vypnout ventilaci
- sledovat informace v rozhlase, televizi a místním rozhlase
- budovu školy opustit jen na pokyn

V případě radiační havárie navíc:

- připravit si prostředky improvizované ochrany - ochrana dýchacích cest – vodou navlhčené roušky (kapesník, ručník apod.), ochrana hlavy – čepice, klobouk, šála tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka chránila též čelo, uši a krk, povrch těla chránit kombinézou, kalhotami, pláštěm nebo pláštěnkou, ochrana rukou – rukavicemi, igelitovým sáčkem, nebo omotat kusem látky, nohy chránit vysokými botami
- připravit si evakuační zavazadlo
- jodové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany převzít a použít až na základě veřejné výzvy

1.6.5 Sesuvy půdy, atmosférické poruchy, zemětřesení

Hlavní zásady:

- sledovat aktuální informace o počasí
- zjistit rozsah havárie
- poskytnutí 1. pomoci
- evakuace z ohroženého místa, dodržovat pokyny záchranářů

1.6.6 Náplň praktického cvičení

- prohlídka protipožárních prostředků ve škole - umístění hydrantů, hasicích přístrojů
- únikové východy, cvičný požární poplach, pravidelná cvičná evakuace školy
- činnost učitele, žáků a požární hlídky při vzniku požáru ve škole
- obsah a použití evakuačního zavazadla
- prostředky improvizované ochrany osob
- praktické chování v úkrytu (sklepní prostory)
- praktické chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek
- poskytování první pomoci (obsah a použití lékárničky, odsun ošetřených)

2 PODEZŘELÁ LÁTKA, PODEZŘENÍ NA UŽITÍ OMAMNÉ LÁTKY ŽÁKEM

2.1 Doporučené postupy

Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.

Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí. Školním řádem školy a vnitřním řádem školského zařízení (dále jen „školní řád“) jasně vymezit zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.

Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.

Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.

Působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.

Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.

Poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace. Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, školská poradenská zařízení apod.

V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností a zákonným zástupcům žáka.

2.2 Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno žákům kouřit. Prostor školy je označen viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto jsou označeny vnitřní i vnější prostory.

2.2.1 Doporučené postupy:

Konzumace tabákových výrobků ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.

V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka. 2.2.5 V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

Porušení zákazu kouření je hrubým porušením Školního řádu

Uložení výchovných opatření dle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání a dle Pravidel pro udělování výchovných opatření

2.3 Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.

Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

2.3.1 Doporučené postupy

2.3.1.1 Konzumace alkoholu ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

V případě, že žák požil alkohol, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní

ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.

Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálněprávní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

Porušení zákazu konzumace alkoholu je hrubým porušením Školního řádu. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno na začátku.

O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

2.3.1.2 Nález alkoholu ve škole

Doporučené postupy:

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto

- a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- d) Zpracují stručný záznam o události.

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto

- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy
- c) O nález sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu privolanému lékaři.

Uložení výchovných opatření – dle Pravidel o udělování výchovných opatření

2.4 Omamné a psychotropní látky (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je

rovněž navádění k užívání těchto látek. 1. Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž tyto sankce za porušení zákazu: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy a snížený stupeň v chování. Porušení zákazu bude vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace chování žáka. 2. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů páchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci. Doporučené postupy:

2.4.1 Konzumace OPL ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy. V případě, že žák požil OPL, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte. V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

2.4.2 Distribuce OPL ve škole

Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.

Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Uložení výchovných opatření – dle Pravidel o udělování výchovných opatření

2.4.3 Nález OPL ve škole

2.4.3.1 V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

Doporučené postupy:

Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji k ředitelce školy.

O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

2.4.3.2 V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto: Doporučené postupy:

Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

O nálezů ihned uvědomí vedení školy. O nálezů sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.

O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka. V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

2.4.3.3 V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto: Doporučené postupy:

Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkontaktují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka. Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci.

2.4.3.4 Oblast prevence užívání návykových látek

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat.

To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením. Požívání omamných a psychotropních látek osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí. Doporučené postupy:

V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka.

Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky. Distribuce je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna v takovém případě takový trestný čin přezkazit a učinit tak v každém případě včasným oznámením věci policejnímu orgánu. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, nebo v případě přechovávání takové látky žákem bude škola postupovat stejně jako v předchozích bodech. Uložení výchovných opatření – dle Pravidel o udělování výchovných opatření

Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků. Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Školní řád zakazuje užívání alkoholu v prostorách školy, v době školního vyučování a v rámci akcí pořádaných školou. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je trestným činem nebo přestupkem.

2.4.3.5 Testování na OPL

V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného písemného souhlasu zákonného zástupce. Pokud není souhlas předem zajištěn, je nutno vyzvat zákonného zástupce žáka, aby byl tomuto testu přítomen. O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka. Záznam je uložen v agendě ŠMP.

3 ŠIKANÁ, EXTRÉMNÉ PROJEVY AGRESE, KYBERŠIKANÁ, STALKING A JINÉ OBTĚŽOVÁNÍ

Metodický podklad

- Metodický pokyn k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j.: 21291/2010-28
- Metodický pokyn k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j.: 22294/2013-1

Šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. V současnosti je také na vzestupu kyberšikana, prováděná nejčastěji pomocí mobilního telefonu, na internetu hlavně prostřednictvím tzv. sociálních sítí.

Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

Škola je zodpovědná v souladu s ustanovením § 29 zák. 561/2004 Sb., školský zákon. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů).

Škola, popř. pedagogický pracovník, je odpovědná podle zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li znám případ šikanování a škola a pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu.

Postup vyšetřující osoby (Je důležité získat odpovědi na následující otázky): Kdo je obětí, popřípadě kolik je obětí. Kdo je agresorem, kolik je agresorů. Kdo z nich je iniciátor – aktivní účastník šikanování. Kdo je obětí i agresorem. Co, kdy, kde a jak dělali agresori obětem. K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo. Jak dlouho šikana trvá.

3.1 Počáteční šikana

Odhadněte závažnost onemocnění skupiny. (Naplnujeme prostřednictvím rozhovoru s informátory a oběťmi. Nesmí docházet k přímé konfrontaci pachatele a oběti.) Zjistěte informace od obětí i spolužáků. (Po rozhovoru s informátorem následuje rozhovor s oběťmi. Při rozhovoru je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci.) Najděte vhodné svědky. (Vytipovat členy skupiny, kteří budou pravdivě vypovídat: s obětí sympatizují, kamarádí se s ní, nebo ji alespoň neodmítají, žáky nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování.) Proveďte individuální, případně konfrontační rozhovor se svědky (Druzí o rozhovorech nevědí. Vyskytnou-li se těžkosti, lze uskutečnit doplňující a zpřesňující rozhovory nebo konfrontace dvou svědků. Vážnou chybou je vyšetřování svědků a agresorů

společně. Za zásadní chybu se považuje konfrontace obětí a agresorů.) □ Chraňte oběti šikany. □ Proved'te rozhovor s agresory, případně konfrontaci mezi nimi. (Je to poslední krok ve vyšetřování. Dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl vést tento rozhovor. Cílem je agresory okamžitě zastavit a ochránit oběti, ale i je samé před následky jejich činů.) □ Svolejte výchovnou komisi. (V rámci společného setkání pedagogů a žáka agresora i jeho rodičů se rozhoduje o výchovných opatřeních.) □ Spolupracujte s rodiči oběti i agresorů. (Rodiče je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních.) □ Rozeberte situaci s třídou, dále sledujte a pracujte se vztahy.

Řešení: □ Metoda usmíření - pouze u počátečního stadia šikany a při ochotě agresora své chování změnit □ Metoda vnějšího nátlaku - výchovná komise (Rodiče musí cítit, že jim chceme pomoci. Trestám dítě, ne rodiče.)

3.2 Pokročilá šikana

□ Zvládnout šok a postarat se o oběť. (Zastavit násilí, postarat se o oběť, poskytnou jí nejnnutnější pomoc a ochranu. Někdy je nebezpečné snažit se zastavit agresí sám, mohla by se obrátit proti pedagogovi. Musí zavolat někoho, kdo by mu pomohl.) □ Zabezpečit ve třídě dozor. (Pošlu žáka, aby přivedl pedagoga. Zabránit domluvě agresorů, třídě, aby se domluvila mezi sebou, zamezit křivé skupinové výpovědi. Je možné je rozdělit do skupin. Ale i ty musejí zůstat pod dozorem.) □ Informovat ředitele (zástupce). □ Pokračovat v pomoci a podpoře oběti.

Kontaktovat rodiče oběti. (Vyvarovat se slovu šikana. Raději použít trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi na rovinu. Ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte.) □ Požádat o pomoc: Okresního metodika prevence (PPP), OSPOD □ Přivolat Policii ČR □ Následuje vlastní vyšetřování podle bodů uvedených při šikanování v počátečním stadiu.

Řešení: □ Metoda vnějšího nátlaku - výchovná komise (Rodiče musí cítit, že jim chceme pomoci. Trestám dítě, ne rodiče.) □ Pokud rodiče nespolupracují, ohlásit celou věc kurátorovi pro mládež. Místo do školy je možné rodiče pozvat přímo na obecní úřad na oddělení sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. □ Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení.

Pomoc při řešení šikany:

□ Středisko výchovné péče (SVP) □ Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) □ Speciální pedagogická centra □ V rezortu zdravotnictví: pediatr, odborný lékař, dětský psycholog, psychiatr □ OSPOD □ Policie ČR □ Projekt Minimalizace šikany a její odborníci □ Sdružení Linka bezpečí, www.linkabezpeci.cz □ Poradna na www.minimalizacesikany.cz □ Amnesty International ČR, www.amnesty.cz □ Odborné informace o šikaně v publikacích, např. dr. Michal Kolář „Bolest šikanování“

Vyvarovat se:

- konfrontace oběti a agresora
- bagatelizace problému
- rychlá řešení
- řešení případu před třídou
- prozrazení informačních zdrojů
- neinformování rodičů
- řešení bez pomoci dalších pedagogů

USTAVENÍ INTERVENČNÍHO TÝMU

- ředitel školy, zástupce ředitele, třídní učitel
- vedoucí intervenčního týmu - ředitel školy
- role ostatních členů
- třídní učitel

Postup šetření a vyšetřování

3.2.1 Vymezení rolí ostatních členů:

.....

3.2.2 Zjištění vnějšího obrazu šikanování

ŠIKANOVÁNÍ V POČÁTEČNÍCH STÁDIÍCH

I. Vyslechnout osoby, které informovaly o šikanování (rodiče, pedagogové, žáci, vrstevníci)

Kdo kontaktuje rodiče, jak s nimi hovoří:

.....

Kdo povede pohovor s informátory, jak s nimi hovoří:

.....

II. Nalézt a vyslechnout (nezaujaté) svědky, informátory Kdo povede pohovor se svědky a jak s nimi hovoří:

.....

III. Zajistit ochranu obětem a ohrožovaným žákům Kdo zajišťuje ochranu:

.....

Jak zajišťuje ochranu:

.....

IV. Vyslechnout agresory Kdo povede pohovor s agresory:

.....

Jak povede pohovor s agresory:

.....

V. Vlastní vyšetřování Kdo se účastní vyšetřování:

.....

Jakou formou probíhá vyšetřování:

.....

3.2.3 Zajištění vnitřního obrazu šikanování (klíma třídy, sociometrie, diagnostika vztahů)

3.2.4 Výchovní opatření

METODA USMÍŘENÍ

Co to je:

.....

Kdy ji použít:

.....

Kdo vede komunitní kruh:

.....

Jak vést komunitní kruh:

.....

Co je programem:

.....

Co je cílem:

.....

METODA VNĚJŠÍHO NÁTĹAKU Kdy ji použít:

.....

Kdo je účastníkem výchovné komise:

Kdo vede výchovnou komisi:

.....

Program výchovné komise:

3.3 Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT (informačních komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoku pak určuje její závažnost.

Kdo řeší: U každého podezření o výskytu daného jevu musí být o vždy informován ředitel školy/šk. zařízení. Školní metodik prevence s výchovným poradcem, školním psychologem, třídním učitelem, se školským poradenským zařízením, pediatrem

3.3.1 Zvláštnosti kyberšikany oproti tradiční nepřímé (psychické) šikaně

a) Anonymita

- Oběť o napadení leckdy ani nemusí dlouhou dobu vědět
- Oběť není vždy schopná identifikovat či vystopovat agresora
- Vnímání dopadu jednání (útočník nevidí přímou reakci oběti na útok)

- Odosobněnost útoku

b) Čas

- Útoky se prostřednictvím internetu šíří mnohem rychleji než v realitě
- Probíhají bez přestávek - oběť je šikanována 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.
- Útok je možné provést kdykoli (0:00, při hodině matematiky, apod.)
- Příprava a realizace útoku není časově limitována

c) Místo

- Agresor může provést útok odkudkoli (škola, hřiště, kavárna, doma,....)
- Není nutná přítomnost agresora a oběti na stejném místě

Proměna profilu agresora i oběti

- Pro útok není nutná fyzická, psychická či sociální zdatnost (oběť „klasické šikany“ může být kyberagresorem)
- Podmínkou provedení útoku je „kyber–gramotnost“ a její úroveň

3.3.2 Kyber - prostor je dostupný komukoli

- Děti a mladí lidé za těmito projevy šikany vůbec nemusí vidět. A protože nepoznají, že se jedná o šikanu, neví, jak se s ní vypořádat.
- Obtížnost zajištění rychlé ochrany oběti (odstranění profilu, SMS, ICQ....)
- Často chybí svědci
- Obtížně stopovatelný útočník
- Nejednoznačný přístup k legislativě

3.3.3 Co kyberšikana není

Za kyberšikanu nemůžeme označit veškeré zavrženíhodné chování v prostředí moderních technologií. Zmíňme několik příbuzných fenoménů, které jsou sice také nebezpečné, ale nejsou kyberšikanou.

3.3.3.1 Kyberstalking – pronásledování prostřednictvím moderních technologií. Zahrnuje opakované a intenzivní telefonování, psaní SMS, e-mailů, vzkazů na sociálních sítích apod. Na toto jednání pamatuje trestní zákoník (zákon 40/2009 Sb.) v § 354, odst. 1, písmeno c: Kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tím, že jej vytrvale prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje a toto jednání je způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

3.3.3.2 Kybergrooming – nebezpečné chování dospělých osob, které se prostřednictvím manipulativních technik a navázáním „přátelství“ v internetovém prostoru snaží dostat své oběti na schůzku v reálném světě. Cílem jejich počínání bývá sexuální zneužití, točení a focení pornografie, nucení k prostituci. Nejohroženější skupinou jsou děti a dospívající ve věku 6 – 15 let.

3.3.3.3 Happy Slapping – volně přeloženo jako „veselé fackování“. Jde o oběti nevyprovokovaný útok, kdy útočník využije momentu překvapení náhodně vybrané osoby (v parku, na ulici, v metru...), kterou následně zbije. Komplic vše natáčí na mobilní telefon a video se rvačkou je poté umístěno na internet, např. na YouTube.

3.3.3.4 Sexting – distribuce fotografií a videomateriálů intimního charakteru bez souhlasu zobrazené osoby. Buď tyto materiály pořizují oběti samy, s úmyslem zaujmout nebo vyhovět

svému partnerovi, nebo jsou pořizovány bez jejich vědomí. Útočník tyto materiály pak buď rozesílá všem svým známým pro „pobavení“, nebo se stanou prostředkem vydírání oběti.

3.3.4 Typy kyberšikany

a) Přímá kyberšikana: útočník oběť

b) Kyberšikana v zastoupení: útočník třetí osoba oběť

3.3.5 Nejčastější motivy kyberagresora

- Snaží se ovládat druhé prostřednictvím strachu, touží po moci. Obvykle potřebují pro svou činnost publikum.

- Znuděný, hledá zábavu, narcistický... Kyberšikana je obvykle páchána ve skupině, nebo je ve skupině alespoň plánována.

- Bere právo do svých rukou (zlonapravující, uděluje lekci,...). Pracují většinou sami, ale mohou své aktivity a motivy sdílet se svými nejbližšími přáteli.

- Má tendenci odpovídat ve vzteku nebo frustraci – pomsta, kompenzace. (někdy může být obětí klasické šikany)

- Má sklon vystupovat na internetu jako někdo jiný. Zneužívat ICT technologie, bez vědomí závažnosti tohoto jednání. Motivem jsou dva hlavní důvody: a) Můžu b) Je to legrace.

3.3.6 Doporučené postupy:

3.3.6.1 Kyberšikana se děje na půdě školy během vyučování

1. Vyrozmět vedení školy, školního metodika prevence a ostatní členy ŠPP, kteří si rozdělí role v řešení kyberšikany.

2. Zajistit ochranu oběti - oběti doporučit, aby:

- Neodpovídala - nekomunikovala s útočníkem, nesnažila se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovala, nemstila se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.

- Blokovala útočníka – zamezila útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby).

- Ukládala důkazy (screenshoty) – svěřila se blízké osobě, pro uchování důkazů oslovila někoho, kdo má vyšší IT gramotnost, kontaktovala školu a specializované instituce (PPP, policii, SVP, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psychology apod.), ukládala SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, www stránky,...)

- Mluvila o tom, co se jí děje.

3. Zajistit dostupné důkazy s podporou IT kolegy

4. Důkladně vyšetřit a žádat odbornou pomoc - vyšetřit všechny souvislosti se zjištěným incidentem. Zajistit si podporu a pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, policie,...). Kontaktovat a spolupracovat s MySpace, Facebookem, nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo.

5. Opatření - zvolit takové opatření a řešení, které je odpovídající závažnosti prohřešku a důsledkům, které agresor způsobil.

6. Informovat a poučit rodiče - informovat rodiče oběti i rodiče kyberagresora. Postup a zásady sdělování informací jsou stejné jako u „klasické šikany“ (např. NE konfrontace oběti a agresora). Poučit rodiče o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD,

PPP, právní zástupce atd.). Některé případy kyberšikany nespadají do kompetence školy.

7. Žádat konečný verdikt a informace - při zapojení a následně celém prošetření případu trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí (PČR...) a dalších subjektů (rodiče).

8. Postihy - při postizích agresorů postupovat v souladu se školním řádem.

9. Informovat zasažené žáky o výsledcích šetření ve škole a udělených trestech. Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení, pokud má podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost obecnímu úřadu, tedy sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). V případě, že se rodiče odmítají spolupracovat se školou a odmítají se zúčastňovat výchovných komisí, je škola opět oprávněna vyrozumět OSPOD.

3.3.6.2 Kyberšikana se neděje na půdě školy

Škola nemůže udělovat kázeňské tresty, popř. snížené známky z chování za činnost, která se nestala během vyučování. To ovšem neznamená, že by škola neměla kyberšikanu řešit alespoň v následujících základních bodech:

Doporučit rodičům oběti, aby se v případě kyberšikany svého dítěte obrátili na Policii ČR, popř. podali žalobu k soudu.

Informovat (se souhlasem zákonného zástupce žáka nezletilého) zasažené žáky o postupu při řešení kyberšikany. Sdílet jim, že škola trestat v tomto případě nemůže, a proto byl případ předán policii/soudu. Děti potřebují vědět, že za každé nepřiměřené chování přijde trest.

3.3.6.3 Kyberšikana se netýká žáka naší školy

Nahlásil mi to můj žák: Pokud k vám mají děti důvěru, mohou se vám svěřovat i s problémy např. svých kamarádů z jiných škol. Měli byste žáka vyslechnout a dát mu praktické rady, kam se jeho kamarád může obrátit pro pomoc, jak má zajistit důkazy apod. Zeptejte se po pár dnech svého žáka, který vám věc nahlásil, jak vše pokračuje. Leckdy může znamenat „kamarádovi se stalo“ naopak „mně se děje, ale ještě nemám odvalu o tom mluvit“.

Zaslechl(a) jsem to z důvěryhodných zdrojů: Zde záleží na vašem přístupu, zda se v případě chcete osobně angažovat, např. radou. Není to věcí školy.

Výchovná opatření (míru zhodnotí MP, výchovný poradce, ředitel školy): 1. Napomenutí třídního učitele 2. Důtka třídního učitele 3. Důtka ředitele školy 4. Snížená známka z chování

3.4 Stalking, jiné formy obtěžování

Pokud je žák vystaven některé z forem soustavného obtěžování nebo napadání přes internet, mobilní telefon či jinak, třídní učitel okamžitě informuje zák. zástupce, pozve si je do školy a s jejich pomocí se snaží eliminovat možnost přístupu k žákovi od agresora. Pokud je agresor neznámý, je v této situaci doporučeno řídit se pravidly pro bezpečný pohyb na internetu, také je lepší změnit tel. číslo, adresu na facebook, internet, mail či jinou sociální síť a po určitou dobu se snažit vyhybat těmto kontaktům. Pokud je agresor známý, je třeba informovat také zák. zástupce agresora a vysvětlit jim, že se jedná v podstatě o trestný čin, který by měl být takto posuzován, pokud nebude s okamžitou platností ukončen. Pokud došlo k tomuto činu v prostorách školy, bude přestupek hodnocen různými stupni výchovných opatření, která

zhodnotí MP, výchovný poradce, ředitel školy), v opačném případě je na zák. zástupcích, zda případ nahlásí příslušným orgánům (OSSZ, PČR).

4 ZÁŠKOLÁCTVÍ

4.1. Žáci jsou povinni docházet do školy pravidelně a včas podle daného rozvrhu, účastnit se vyučování a všech akcí školy, které se v době vyučování konají; řádně omlouvat svoji neúčast na vyučování a ostatních povinných akcích školy. 4.2. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka, a to písemně, pomocí žákovské knížky, e-mailem nebo telefonicky. Po návratu žáka do školy je povinen jej písemně omluvit na omluvném listě v papírové žákovské knížce. 4.3 V odůvodněných případech (např. podezření na záškoláctví) může třídní učitel ke každé absenci z důvodu nemoci omlouvané zákonnými zástupci požadovat doložení žákovy nepřítomnosti také potvrzením ošetřujícího lékaře. 4.4 Omluvenku předloží žák třídnímu učiteli ihned po návratu do školy. 4.5 Absence žáka omlouvá zákonný zástupce žáka. 4.6 Při dlouhodobé absenci známé předem (např. rodinná rekreace) vyžaduje škola od zákonných zástupců předem písemné omluvení. Uvolnění na jednu vyučovací hodinu povoluje vyučující předmětu nebo třídní učitel, na 1 den povoluje třídní učitel, na delší dobu ředitel školy nebo jeho zástupce. 4.7 Uvolňování žáka z vyučování před jeho ukončením je možné pouze na základě písemné omluvy zákonných zástupců, kterou žák předloží vyučujícímu hodiny nebo třídnímu učiteli (při uvolnění na jednu hodinu) nebo třídnímu učiteli (při uvolnění na více hodin). 4.8 Při výskytu neomluvené absence je potřeba neodkladně informovat rodiče. Pokud se vyskytnou další neomluvené hodiny, je svolána výchovná komise. 4.9 Jestliže dojde k opakovanému bezdůvodnému nebo řádně neomluvenému zanedbání školní docházky, oznámí škola v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí. 4.10 Opatření za neomluvenou absenci: Kázeňská: DTU = 1 – 2 neomluvené hodiny DŘŠ = 3 – 9 neomluvených hodin Další: 2. st. z chování – 10 a více neomluvených hodin 3. st. z chování – 30 a více neomluvených hodin

4.11. Zjistit příčiny záškoláctví.

4.12. Kdo řeší a s kým spolupracuje: třídní učitel vedení školy školní poradenské pracoviště (školní metodik prevence, výchovný poradce) PPP - Prachatice, tel.: 388 310 163 OSPOD – systém včasné intervence Vimperk, tel.: 388459024 Policie ČR - 158 - Vimperk, 1. máje 73/7 tel.: 974 236 780

5 KRÁDEŽ

Krádež je formou protiprávního jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem ponechat si ji, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil nebo byl o tom informován.

1. Nošení cenných věcí do školy v sobě skrývá rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola doporučuje žákům cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, do školy nenosit. Platí zákaz volného odkládání těchto věcí, pokud k tomu žák není vyzván na výhradně určené místo (při výuce tělesné výchovy, pracovních činností...).

2. Pokud žáci budou svědky takového protiprávního jednání, ohlásí krádež nebo odcizení pedagogickému pracovníkovi školy.

3. Pedagogický pracovník o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného (kdo, co, kdy, kde, jak, proč, čím ...). Ředitel školy nebo jeho zástupce věc předá orgánům činným v trestním řízení (obvodní oddělení Policie ČR) nebo poškozeného žáka poučí o tom, že má tuto možnost. Vyrozumí zákonného zástupce žáka.

4. Pokud je pachatel znám, je nutné trvat na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se. Je potřeba se pečlivě zabývat příčinami. Zákonného zástupce zloděje vyrozumíme až poté, kdy bude přesně známa příčina, které dítě k takovému chování vedla.

5. Jedná-li se o škodu většího rozsahu, vyrozumíme Policii ČR a oznámíme podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.

6. Pokud jsou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

7. Opatření za krádež:

První krádež: DŘŠ

Další krádež: 2. st. z chování

8. Kdo řeší a s kým spolupracuje: vedení školy třídní učitel pedagogický pracovník školní poradenské pracoviště (školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce) PPP - Kdo řeší a s kým spolupracuje: třídní učitel vedení školy školní poradenské pracoviště (školní metodik prevence, výchovný poradce) PPP - Prachatice, tel.: 388 310 163 OSPOD – systém včasné intervence Vimperk, tel.: 388459024 Policie ČR - 158 - Vimperk, 1. máje 73/7 tel.: 974 236 780

6 VANDALISMUS

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku a ničením majetku ostatních žáků. Příklady: poškození školního nábytku, prokopnutí dveří, zničení vodovodních kohoutků, poškození hasicích přístrojů, zničení školních pomůcek, učebnic, poškození oblečení nebo pomůcek spolužáků atd.

1. Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil. Proto bude po něm škola požadovat náhradu.

2. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo žákyně, je preferován tento způsob náhrady škody. Případně může škodu nahradit jeho zákonný zástupce.

3. Pokud vznikne škoda na školním majetku, je potřeba sepsat o celé záležitosti záznam (kdo, co, kdy, kde, jak, proč, čím ...). Pokud škola viníka zná, může po něm nebo jeho zákonném zástupci vymáhat náhradu škody.
4. Nedojde-li mezi zákonným zástupcem nezletilého žáka a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.
5. Opatření za vandalismus: Kázeňská: NTU – drobné poškození školního majetku DTU – pokud žák i nadále pokračuje ve svém chování nebo se dopustil závažnějšího přestupku DŘŠ – žák pokračuje v přestupcích nebo závažně porušil školní řád
6. Oznámení rodičům: nepatrná nebo malá škoda, dítě věc poškodilo úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu, škoda je většího rozsahu nebo je škoda na majetku někoho třetího (spolužák, cizí osoba v průběhu exkurze, ...).
7. Při výskytu vandalismu je potřeba objasnit důvody pro takové chování. Může jít o záměr nebo cíl, snahu na sebe upozornit, vyrovnat se spolužákům a spolužačkám, o následek šikany nebo její doprovodný jev apod.
8. Kdo řeší a s kým spolupracuje: vedení školy třídní učitel pedagogický pracovník školní poradenské pracoviště (školní psycholog, metodik prevence, výchovný poradce) PPP - Prachatice, tel.: 388 310 163 OSPOD (opakované jednání, výchovná opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek), systém včasné intervence Vimperk, tel.: 388459024 Policie ČR (v případě, kdy způsobená škoda je nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci. Hlásí se také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.) Policie ČR - 158 - Vimperk, 1. máje 73/7 tel.: 974 236 780

7 PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY, SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

7.1 Včasná intervence u rizikových jedinců (rychlé zhubnutí, zvracení s jakoukoli argumentací,...).

7.2 Pedagogický pracovník není terapeut. Zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte. I když dítě nechodí do školní jídelny. Zprostředkovat kontakt s psychologem nebo lékařem.

7.3 Platí i v případě sebepoškození dítěte.

7.4 Kdo řeší a s kým spolupracuje: třídní učitel pedagogický pracovník vedení školy pediatr rodiče školní poradenské pracoviště (školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce) PPP - Prachatice, tel.: 388 310 163

8 RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V OBLASTI PARTNERSKÝCH VZTAHŮ, SEXUALITY, DEVIACE

Rizikové chování v oblasti partnerských vztahů a sexuality, deviace. Pokud se vyučující dozví, že některý žák vykazuje prvky možné deviace, je povinen okamžitě informovat rodiče a doporučit návštěvu odborného pracoviště. Pokud se jedná o rizikové chování v oblasti vztahů, je nevhodné, aby děti provozovaly jakékoli projevy sexuálního chování. Děti do 15 let věku podléhají zákonu a jakákoli forma sexuálního chování je pro ně nepřipustná (POZOR!!! za sexuální chování se považuje nejen samotný sex, ale též doteky (petting, necking...) a líbání jiné než obyčejná pusa (francouzské líbání)), děti nad 15 let mohou svým nevhodným chováním ohrožovat mravní výchovu dětí mladších, proto je dobré žákům vysvětlit, že toto chování na území školy nepatří.

9 PODVOD

Zpravidla se jedná o podvody typu: falšování podpisu zák. zástupců, přepis známek v ŽK... Pokud se jedná o falšování podpisu na omluvence z důvodu nepřítomnosti žáka ve vyučování, je třeba tento přestupek klasifikovat jako záškoláctví (viz záškoláctví) a podvod, pokud se jedná o přepis známek, jedná se o podvod, jsou informováni zák. zástupci a dle závažnosti je přestupek hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád)

10 NOŠENÍ ZBRANÍ A PŘEDMĚTŮ OHROŽUJÍCÍCH ZDRAVÍ, ZAJIŠTĚNÍ PŘEDMĚTŮ

Je zakázáno nosit do školy a používat věci nebezpečné pro zdraví a život svůj a ostatních osob (střelné zbraně, výbušniny, třaskaviny, petardy, zápalky a zapalovače, pornografický materiál, chemikálie...)

Doporučené postupy:

V případě zjištění vnesení nebezpečných pro zdraví a život svůj a ostatních osob žákem do objektu školy se postupuje takto:

1. Informovat vedení školy
2. Zajistit nebezpečnou věc
3. Okamžitě informovat zákonné zástupce žáka a vyzvat ho ke školní návštěvě, kde mu bude nebezpečná věc předána

V případě zbraní je okamžitě informována PČR, následně zákonní zástupci. V případě opakování situace nebo při podezření na zanedbání rodičovské péče, pedagogický pracovník informuje OSSZ nebo OSPOD. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).